

संपादकीय जागतिक कुटुंब दिन

१९८३ मध्ये, आर्थिक आणि सामाजिक परिषद आणि सामाजिक विकास आयोगाने संयुक्त राष्ट्रानी कांटुंबिक समस्यांवर लक्ष केंद्रित करण्याची शिफारस केली. पण ने ओळखले की बदललेला आर्थिक आणि सामाजिक संरचनेचा जागरातील कांटुंबिक घटकांवर परिणाम होत आहे. म्हणून, १९९३ मध्ये, अधिकृतपणे १५ मे हा अंतर्राष्ट्रीय कुटुंब दिन म्हणून घोषित करण्यात आला.

१५ मे १९९४ रोजी युनायेड नेशन्समध्ये सर्वप्रथम जागतिक कुटुंब दिन साजरा करण्यात आला होता. आजच्या व्हॉट्सअप, फेसबुकच्या जमान्यात विभक्त कुटुंब पद्धतीच ड्रॅग दिसेंदिस वाढत असल्यामुळे अनेकदा मुलांची त्यातून फरफट होते. मुलांतच पालण्य धरापासून आयुष्याची सुरुवात करण्याचा मुलांचा धराचा संस्काराची उपीची भासतेच. “छोे कुटुंब, सुखी कुटुंब” या संकलनेचे अनुक्रम केल्याने नवीन पहिली कांटुंबिक स्वास्थ्य मिळेण्याचे अवघड झाले आहे. त्यामुळे आजीच्या हातचे जेवण, आजी-आजोबांच्या गोषी या सुखाला मुले मुक्तात. अशा परिस्थितीत त्यांना कुटुंबाची जाणीव होण्यासाठी दरवर्षी १५ मे रोजी “जागतिक कुटुंब दिन” साजरा केला जातो. भारतीय लोकांनी कुटुंब व्यवस्था जतन केली आहे म्हणून ते समाधानी जीवन जगू शकतात. मूळ अमेरिकन आणि ब्रिटेश लोक मात्र आधिकृतदृश्या संपन्न असूनही तेवें समाधानी नाहीत. याचे कारण या समाजाने आपली कुटुंब व्यवस्था टिकवलेली नाही हे आहे. या लोकांमध्ये घटस्फोट, आई-वडिलांविना कुटुंब यांचे प्रमाण वाढत आहे. त्यामुळे आज या देशात कुटुंब व्यवस्था जतन करण्याचे आवाहन केले जात आहे. जागतिक कुटुंब दिवस पालण्याची कल्पना त्यातूच निर्माण झालेली आहे. “छोे कुटुंब, सुखी कुटुंब” या घोषणेच्या आजच्या जगत एकत्र कुटुंबांची संखाची कमी ज्ञानी आहे. पंतु असं असलं, तरी अलीकडच्या या विभक्त कुटुंब पद्धतीला तडा देत आणी-आजोबा, आई-बाबा, काका-काकू, चुलत भावें अशा भव्या मोठ्या गोतावळ्यासह राहणारी काही झोपीले सुखी कुटुंबंपैकी आहेतच.

भारतीय कुटुंब पद्धतीबाबत विचार केला असता प्राथमिक व संयुक्त कुटुंब पद्धत एकविवाही व बहुविवाही कुटुंबदृढत, मातृसत्ताक व पितृसत्ताक कुटुंबपद्धत आढळून येते. कुटुंब म्हणून परस्परांशी नाती असलेला माणसांचा समूह खरतर माणसामधील नाती ही अपल्या जन्मावरुन विवाहवरुन अथवा एखाद्याला दरक घेण्यावरुन निर्माण होतात. कुटुंब संस्था एकत्र अथवा विभक्त अशी दोही प्रकारची असू शकते. विभक्त कुटुंबसंस्थेत आई-वडील, पती-पत्नी, मुलां-मुली असे प्राथमिक घटक असतात. खर तर कुटुंबपद्धती इतर दुयम नातेसंबंधांचा अंतर्भव होतो. एकत्र कुटुंबसंस्थेत आजी-आजोबा, आई-वडील, पती-पत्नी, मुलां-मुली, काका-काकू त्यांची मुले-मुली असे घटक असतात. साधारण: वडील हा कुटुंबाचा प्रमुख असतो. भारतीय संस्कृतीत एकत्र कुटुंब व्यवस्थेला एक वेगळेच महत्व आहे. प्राचीन काळापासून आगदी रामायण महाभारताच्या काळात आपाण पाहिले तर, एकत्र कुटुंब व्यवस्थेला एक वेगळेच महत्व आहे. आज बायका संसाराला हातभार म्हणून नोकक्या करायला लागल्या आहेत. त्यामुळे नवरा बायको दोषे नोकरीसाठी बाहेर असतात. त्यांची मुले शाळेत असली तरी, त्यांना डव्यात पोली-भाजी ऐवजी कुरुक्षेत्र, केक, इयफुट असे काहीतरी दिले जाते. खर तर कुटुंब म्हणून एक माळव आहे. ही माळ प्रेमाच्या धर्मायन गुफकल्या जाते. कुटुंबात राहणारा प्रत्येक व्यक्ती ही महत्वाचा घटक असतो. संकटाच्या क्षणी संसूर्य कुटुंब एकत्र कुटुंबपद्धतीत एकजुनी संकटाचा पालना करता. कुटुंब टिकवायचे असले, तर कुटुंबातील सदस्यांमध्ये आपसात प्रेमभाव असणे गरजेचे आहे. आपल्या कुटुंबाचे ऐवजे नेमहीसाठी टिकून राहील, हा सुखी कुटुंबाचा खरा माहामंत्र आहे. आज देशात वाढत असलेल्या विभक्त कुटुंब पद्धतीबाबत आपण विचार करायला हवा. खर तर वृद्धाश्रम अपली भारतीय संस्कृती नाही.

सर्वांना जागतिक कुटुंब दिनाच्या हार्दिक शुभेच्छा!

कुटुंबापेक्षा मोठं धन कोणतंच नाही...

वडिलांपेक्षा चांगला

सलगार कोणीही नाही...

आईच्या सावलीपेक्षा मोठं जग कोणतंच नाही...

भावापेक्षा उत्तम

भाविदार कोणीही नाही...

बहिणीपेक्षा जवळली

शुभचिंतक कोणीही नाही...

कुटुंबापेक्षा उक्कृष्ट अपांत

दुसर जग व जीवन

असूय शकत नाही.....

गोंदिया: मायाबापाचे छत्र हरपत्याने अनाथ झालेल्या ज्योतीला अनाथांची माय डॉ. सविता बेदरकर यांनी आधार दिला. आल्या मुलीप्राणे तिचा सांभाळ केल्यानंतर लग्यापाचे छत्र हरपत्याने अनाथ झाला. डॉ. सविता बेदरकर यांनी ज्योतीची लग्यापाची राहीली डॉ. बेदरकर यांनी घेण्यात आली. संरक्षणात एकत्र कुटुंब व्यवस्थेला एक वेगळेच महत्व आहे. प्राचीन काळापासून आगदी रामायण महाभारताच्या काळात आपाण पाहिले तर, एकत्र कुटुंब व्यवस्थेला एक वेगळेच महत्व आहे. आज बायका संसाराला हातभार म्हणून नोकक्या करायला लागल्या आहेत. त्यामुळे नवरा बायको दोषे नोकरीसाठी बाहेर असतात. त्यांची मुले शाळेत असली तरी, त्यांना डव्यात पोली-भाजी ऐवजी कुरुक्षेत्र, केक, इयफुट असे काहीतरी दिले जाते. खर तर कुटुंब म्हणून एक माळव आहे. ही माळ प्रेमाच्या धर्मायन गुफकल्या जाते. कुटुंबात राहणारा प्रत्येक व्यक्ती ही महत्वाचा घटक असतो. संकटाच्या क्षणी संसूर्य कुटुंब एकत्र कुटुंबपद्धतीत एकजुनी संकटाचा पालना करता. कुटुंब टिकवायचे असले, तर कुटुंबातील सदस्यांमध्ये आपसात प्रेमभाव असणे गरजेचे आहे. आपल्या कुटुंबाचे ऐवजे नेमहीसाठी टिकून राहील, हा सुखी कुटुंबाचा खरा माहामंत्र आहे. आज देशात वाढत असलेल्या विभक्त कुटुंब पद्धतीबाबत आपण विचार करायला हवा. खर तर वृद्धाश्रम अपली भारतीय संस्कृती नाही.

सर्वांना जागतिक कुटुंब दिनाच्या हार्दिक शुभेच्छा!

कुटुंबापेक्षा मोठं धन कोणतंच नाही...

वडिलांपेक्षा चांगला

सलगार कोणीही नाही...

आईच्या सावलीपेक्षा मोठं जग कोणतंच नाही...

भावापेक्षा उत्तम

भाविदार कोणीही नाही...

बहिणीपेक्षा जवळली

शुभचिंतक कोणीही नाही...

कुटुंबापेक्षा उक्कृष्ट अपांत

दुसर जग व जीवन

असूय शकत नाही.....

गोंदिया: मायाबापाचे छत्र हरपत्याने अनाथ झालेल्या ज्योतीला अनाथांची माय डॉ. सविता बेदरकर यांनी आधार दिला. आल्या मुलीप्राणे तिचा सांभाळ केल्यानंतर लग्यापाचे छत्र हरपत्याने अनाथ झाला. डॉ. सविता बेदरकर यांनी ज्योतीची लग्यापाची राहीली डॉ. बेदरकर यांनी घेण्यात आली. संरक्षणात एकत्र कुटुंब व्यवस्थेला एक वेगळेच महत्व आहे. प्राचीन काळापासून आगदी रामायण महाभारताच्या काळात आपाण पाहिले तर, एकत्र कुटुंब व्यवस्थेला एक वेगळेच महत्व आहे. आज बायका संसाराला हातभार म्हणून नोकक्या करायला लागल्या आहेत. त्यामुळे नवरा बायको दोषे नोकरीसाठी बाहेर असतात. त्यांची मुले शाळेत असली तरी, त्यांना डव्यात पोली-भाजी ऐवजी कुरुक्षेत्र, केक, इयफुट असे काहीतरी दिले जाते. खर तर कुटुंब म्हणून एक माळव आहे. ही माळ प्रेमाच्या धर्मायन गुफकल्या जाते. कुटुंबात राहणारा प्रत्येक व्यक्ती ही महत्वाचा घटक असतो. संकटाच्या क्षणी संसूर्य कुटुंब एकत्र कुटुंबपद्धतीत एकजुनी संकटाचा पालना करता. कुटुंब टिकवायचे असले, तर कुटुंबातील सदस्यांमध्ये आपसात प्रेमभाव असणे गरजेचे आहे. आपल्या कुटुंबाचे ऐवजे नेमहीसाठी टिकून राहील, हा सुखी कुटुंबाचा खरा माहामंत्र आहे. आज देशात वाढत असलेल्या विभक्त कुटुंब पद्धतीबाबत आपण विचार करायला हवा. खर तर वृद्धाश्रम अपली भारतीय संस्कृती नाही.

गोंदिया: मायाबापाचे छत्र हरपत्याने अनाथ झालेल्या ज्योतीला अनाथांची माय डॉ. सविता बेदरकर यांनी आधार दिला. आल्या मुलीप्राणे तिचा सांभाळ केल्यानंतर लग्यापाचे छत्र हरपत्याने अनाथ झाला. डॉ. सविता बेदरकर यांनी ज्योतीची लग्यापाची राहीली डॉ. बेदरकर यांनी घेण्यात आली. संरक्षणात एकत्र कुटुंब व्यवस्थेला एक वेगळेच महत्व आहे. प्राचीन काळापासून आगदी रामायण महाभारताच्या काळात आपाण पाहिले तर, एकत्र कुटुंब व्यवस्थेला एक वेगळेच महत्व आहे. आज बायका संसाराला हातभार म्हणून नोकक्या करायला लागल्या आहेत. त्यामुळे नवरा बायको दोषे नोकरीसाठी बाहेर असतात. त्यांची मुले शाळेत असली तरी, त्यांना डव्यात पोली-भाजी ऐवजी कुरुक्षेत्र, केक, इयफुट असे काहीतरी दिले जाते. खर तर कुटुंब म्हणून एक माळव आहे. ही माळ प्रेमाच्या धर्मायन गुफकल्या जाते. कुटुंबात राहणारा प्रत्येक व्यक्ती ही महत्वाचा घटक असतो. संकटाच्या क्षणी संसूर्य कुटुंब एकत्र कुटुंबपद्धतीत एकजुनी संकटाचा पालना करता. कुटुंब टिकवायचे असले, तर कुटुंबातील सदस्यांमध

